

BOUWPLUIM COURANT

Inspiratie voorbeelden 2009 - 2011



Voor u ligt de Bouwpluimkrant. De bouwpluimkrant is een uitgave van de stichting Nederlandse Bouwpluim ten behoeve van de 2de verkiezing Nederlandse Bouwpluim. De prijs wordt eens in de twee jaar uitgereikt aan bouwprojecten die een voorbeeld zijn van goede samenwerking.

De Nederlandse Bouwpluim: erkenning voor effectieve en efficiënte integrale samenwerking

De Nederlandse Bouwpluim is in het leven geroepen om succesvolle samenwerking tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers te stimuleren en te waarderen. De Nederlandse Bouwpluim is een motivatieprijs ten behoeve van betere teamvorming tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers bij de totstandkoming van grootschalige bouwprojecten.

Doel van de Nederlandse Bouwpluim

De bouw kent weliswaar veel prijzen, maar die prijzen hebben altijd betrekking op de toepassing van nieuwe materialen en nieuwe technieken. Bovendien zijn het altijd 'interne' prijzen: de uitstraling reikt zelden verder dan de eigen sector. Een prijs die projecten beloont waar de hele samenleving van meeprofiteert, bestond echter nog niet. Stichting Nederlandse Bouwpluim stimuleert en waardeert daarom een betere teamvorming en samenwerking tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers bij grootschalige bouwprojecten. Dit alles op basis van transparantie en gelijkwaardigheid.

Met de Nederlandse Bouwpluim wordt getracht de sector en het publieke domein opmerkzaam te maken op de mooie resultaten die geboekt kunnen worden als opdrachtgever en opdrachtnemer op een open, transparante en coöperatieve manier met elkaar omgaan. Pas als er intensief wordt gecommuniceerd, ontstaat er ruimte voor de toepassing van nieuwe en kostenbesparende ideeën.

Partijen moeten samenwerken vanuit bepaalde principes:

- **Wederzijdse openheid**
- **Volledige transparantie**
- **Gezamenlijk doel: realisatie van het werk in de optimale verhouding van:**
 - de beste kwaliteit
 - de laagste kosten
 - de kortste tijd.

De boodschap die van de Bouwpluim uitgaat, was in eerste instantie bedoeld voor de opdrachtgevers van infrastructuurle werken. Met ingang van de editie 2011 is er een tweede categorie geïntroduceerd. Naast een bouwpluim voor de grote infrastructuurle bouwprojecten (GWW), is er nu een Nederlandse Bouwpluim voor B&U bouw, de bouw van woningen, kantoren en soortgelijke bouwprojecten.

Voorwoord Martin van Pernis

De voorzitter van jury van de Nederlandse Bouwpluim, de heer Elco Brinkman, verwoordt het doel van de Nederlandse Bouwpluim als volgt: "Het project staat centraal, niet de belangen van partijen. Met de implementatie van ketenintegratie en integrale samenwerking dringen we de faalkosten terug. Meerdere partijen werken aan een gezamenlijk doel. Men geeft elkaar een 'kijk' in de keuken, zit open met elkaar aan tafel en analyseert onder leiding van onderzoekers de ontwikkel-, bouw- beheer- en exploitatiefase. De keten is groot: opdrachtgever, aannemer, de architect, constructeur, leveranciers en onderaannemers. De Ambities zijn hoog. Het is een streven naar hogere klanttevredenheid, naar reductie van de doorlooptijd, de ontwikkel- en bouwtijd. Uiteindelijk betekent dat een reductie van de faalkosten. Met behulp van ketenmanagement, een methode die onder andere in de auto-industrie allang met succes wordt toegepast, kunnen de doorlooptijd, de ontwikkel- en bouwtijd omlaag. Zo worden de faalkosten teruggedrongen en zijn de afnemers meer dan tevreden."



Voorwoord Eelco Brinkman

"Het project staat centraal, niet de belangen van partijen. Meerdere partijen werken aan een gezamenlijk doel. Men geeft elkaar een 'kijk' in de keuken, zit open met elkaar aan tafel. De keten is groot: opdrachtgever, aannemer, de architect, constructeur, leveranciers en onderaannemers. De Ambities zijn hoog. Het is een streven naar hogere klanttevredenheid, naar reductie van de doorlooptijd, de ontwikkel- en bouwtijd.

Inhoud

- 2 Inleiding
- 3 Ingezonden projecten B&U
 - PPS Kromhout Kazerne
 - Faculteit Natuurkunde, Wiskunde en Informatica (FNWI) van de Universiteit van Amsterdam
 - Haagse Hogeschool Delft - Academie voor Technology
- 4 - Woningbouw 't Leliepark
 - Starterswoningen
 - Gemeentehuis Bronckhorst
- 5 - De Bussumse Watertoren
 - Verpleeghuis Boswijk
 - Blaak 31
- 6 - "ketenintegratie in de bouw"
- 6 Ingezonden projecten GWW
 - Kort Haarlem Gouda
 - Onderbouw 4-sporig
- 7 - Samen zorgen voor minder CO2
 - Reconstructie A12 Zoetermeer - Gouda A12
 - Herinrichting Koe-markt
- 8 - OV SAAL
 - Tijdwinst met Asfalt op de A200
 - Sanering Oostergas-fabriekterrein



Nederlandse Bouwpluim

Stichting Nederlandse Bouwpluim is een initiatief van verschillende opdrachtgevers en opdrachtnemers in de bouw. De organisatie van Stichting Nederlandse Bouwpluim wordt gevormd door een bestuur, een secretariaat en een onafhankelijke jury. Jury en bestuur functioneren onafhankelijk van elkaar. Een keer in de twee jaar wordt een stimuleringsprijs, de Bouwpluim, uitgereikt.

Contact organisatie:

EPP Public relations
Van Limburg Stirumstraat 8
3581 VA Utrecht
telefoon 030 251 77 34
bouwpluim@epp.nl
website: www.bouwpluim.nl



Inleiding

De gewenste maatschappelijke verankering van de nieuwe bouwcultuur kan alleen slagen als opdrachtgevers en opdrachtnemers in deze sector optimaal samenwerken. Dat is de visie van de in 2008 opgerichte Stichting Nederlandse Bouwpluim. In het bestuur van de stichting en in de jury van de prijs hebben zich vooraanstaande personen uit grote organisaties verenigd die gezamenlijk zowel de zijde van de opdrachtgevers als die van de opdrachtnemers in de bouw uitstekend representeren.

Doel van Stichting Nederlandse Bouwpluim

Het doel van de stichting is het stelselmatig en continu stimuleren en waarderen van een betere teamvorming tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers in de totstandkoming van bouwprojecten, zowel in de infrastructuur als in de bouw en utiliteit. Dit wordt gedaan door jaarlijks de Bouwpluim uit te reiken aan de opdrachtgever en opdrachtnemer van een winnend project.

Doel van de prijs

De Bouwpluim is in het leven geroepen om de hierboven beschreven denkwijze en werkwijze van opdrachtgevers en opdrachtnemers te stimuleren. De Bouwpluim wil een motivatie zijn voor een betere teamvorming tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers bij de totstandkoming van infrastructurele projecten. De Bouwpluim is dus een middel om te komen tot:

1. Een betere teamvorming tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers in projecten
2. Een positieve wending in kennis, houding en gedrag van opdrachtgevers en opdrachtnemers

Op deze manier wordt getracht om (potentiële) opdrachtgevers zich met deze filosofie te laten identificeren en zich geïnspireerd te voelen. Goed voorbeeld doet immers volgen.

Samenstelling jury Bouwpluim 2011

- Voorzitter:** mr. drs. L.C. Brinkman (Voorzitter Bouwend Nederland)
- Leden:** ir. L.C. Bouter (vml. HID Rijkswaterstaat Bouwdienst)
J.J. Feenstra (Hoofd Public Affairs Havenbedrijf Rotterdam)
drs. P.F.M. Jägers (Directeur Generaal Rijksgebouwendienst)
mevr. drs. B.I. Otto (Directeur Assetmanagement Schiphol Group)
drs. C.J.G.M. de Vet (Lid directieraad VNG)
- Secretariaat:** H.D. de Breij (directeur EPP public relations, Utrecht)

Bestuur

- Voorzitter:** ir. M.C.J. van Pernis (Voorzitter Vernieuwing Bouw)
- Secretaris:** ir. I.J. de Boer (Programmadiirecteur Rijkswaterstaat)
- Penningmeester:** ir. P.E.M. Buck (Directie ProRail)
- Leden:** R. Malizia (Lid raad van bestuur Ballast Nedam)
prof. dr. F.A. Nelissen (Algemeen directeur T.M.C. Asser Instituut)
A. Vermeer (Lid divisiedirectie infra Dura Vermeer Groep NV)
ir. B.J. Wierenga (Bestuurslid Bouwend Nederland)

Wijze van voordracht

De in de Stichting Nederlandse Bouwpluim participerende partijen hebben opdrachtgevers of opdrachtnemers met een project kunnen voordragen. Daarnaast is er een openbare aankondiging in de vakpers en op het internet geweest

zodat opdrachtgevers en opdrachtnemers zichzelf hebben kunnen kandideren. Er zijn in totaal zeventien projecten ingediend en voorgedragen aan de jury. Uiteraard is alleen de onafhankelijke jury als orgaan in staat partijen te nomineren en een winnaar vast te stellen.

Hoe zijn inzendingen beoordeeld

Samenwerken doen alle bedrijven in de bouwprocesketen. Veelal op basis van een éénmalige inkooprelatie in de vorm van een contract. De laagste prijs is dan meestal het belangrijkste onderdeel van dit contract. Maar het kan ook anders. Duurzame samenwerking over meerdere projecten heen is daarbij een weg. Dat stelt eisen aan de betrokken organisatie en biedt ook kansen. Hieronder staan de belangrijkste succes- en faalfactoren in het bouwproces.

Kritieke succesfactoren zijn factoren die van beslissend belang zijn voor het al dan niet behalen van succes. Het succes is hierbij een geslaagde samenwerking waarbij alle actoren zich prettig voelen. Faalfactoren hebben een omgekeerde werking. Het zijn factoren die van beslissend belang zijn voor het falen van de samenwerking. Er zijn een aantal succes- en faalfactoren te herkennen die een rol spelen gedurende het gehele (bouw)proces. Andere factoren zijn specifiek toe kennen aan een bepaalde stap of fase uit dit proces.

De jury beoordeelt de inzendingen aan de hand van de volgende criteria:

Succesfactoren

- Commitment
- Open communicatie; feedback
- Vertrouwen
- Gemeenschappelijk doel
- Sfeer
- Gelijkwaardigheid
- Transparantie
- Organisatiekenmerken van actoren moeten bij elkaar passen
- Integrale aanpak
- Synergie
- Kwetsbaar opstellen

Faalfactoren

- Versnippering in de bouw
- Spreiding van opdrachten
- Gunnen tegen de laagste prijs; die prijs gaat altijd omhoog
- Angst voor verandering
- Afhankelijkheid
- ICT mogelijkheden worden onvol doende uitgebaat
- Afspraken worden niet nagekomen
- Medewerkers verschuiven binnen de organisatie waardoor de contactpersoon wisselt



Uitreiking prijzen

Uitreiking van de prijzen zal plaatsvinden tijdens het Gala van de Nederlandse Bouw op 9 februari 2011 in het Beatrix Theater in Utrecht.

Op zijn bouwhelm!



kijk voor meer informatie op
www.bouwpluim.nl

stichting Nederlandse
BOUWPLUIM

PPS Kromhout Kazerne

Naam project:

Locatie:

Utrecht

Samenwerkende partijen:

- Ballast Nedam
- Strukton
- Ministerie van Defensie

Naam inzender organisatie:

Ballast Nedam Concessies

Omschrijving project:

Het project PPS Nieuwbouw Kromhout Kazerne omvat de realisatie van nieuwe huisvesting voor circa 3.000 defensiemedewerkers op het terrein van de Kromhout Kazerne te Utrecht. Op het terrein wordt het Hoofdkwartier van de Koninklijke Landmacht gevestigd alsmede onderdelen van het Commando Diensten Centra en de Defensie Materieel Organisatie. Het plan omhelst een modern kantorenpark met een transparante en groene uitstraling. Naast kantoren worden er ook sportfaciliteiten, een gezondheidscentrum, parkeergarage, vergadercentrum en legering voor

150 medewerkers gerealiseerd. Tevens worden drie Rijksmonumenten gerestaureerd van de Nieuwe Hollandse Waterlinie: de brug met de 12 gaten, de Tamboershut en de bomvrije wachtruimte. Zij krijgen een prominente plaats in het geheel.

Samenwerking

Bij de verschillende deelprojecten is er een voortdurende uitdaging om de verschillende fases daarvan met elkaar constructief te doorlopen. In de voorbereiding is met de opdrachtgever in open dialoog gezocht naar oplossingen. De Outputspecificatie van de opdrachtgever geeft de basis voor een ontwerp. In de dialoofase is gezamenlijk gezocht naar wederzijdse voordelen binnen het project maar ook voor de omgeving. Hierbij kan worden gesteld dat er met de gezamenlijke inspanning een positieve impuls is gegeven aan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Als conclusie mag worden gesteld dat beide partijen doorlopend met elkaar in gesprek zijn gebleven met een positief resultaat.



Naam project:

Faculteit Natuurkunde, Wiskunde en Informatica (FNWI) van de Universiteit van Amsterdam

Locatie:

Amsterdam

Samenwerkende partijen:

- Opdrachtgever; Universiteit van Amsterdam.
- Hoofdaannemer; Ballast Nedam Bouw.

Overige partijen;

- Rudy Uytenga Architectenbureau
- Scheldebouw Adviseur
- Ballast Nedam Infra
- Aronsohn Management

Naam inzender organisatie:

Ballast Nedam Bouw

Omschrijving project:

De Faculteit Natuurkunde, Wiskunde en Informatica (FNWI) van de Universiteit van Amsterdam is een door Rudy Uytenga Architectenbureau samen met Architectuurstudio Hermen Hertzberger en Meyer en Van Schooten Architecten ontworpen multifunctioneel onderwijsgebouw op het Science Park in Amsterdam. Deze grootschalige nieuwbouw biedt ruimte aan diverse onderwijszalen, laboratoria, magazijnen, werkplaatsen met montagehal,

expeditiecentrum, bibliotheek, studiecentrum, restauratieve voorzieningen en kantoren. De totale bruto vloeroppervlakte beslaat 70.000 vierkante meter waarvan 10.000 vierkante meter gevormd wordt door verschillende laboratoriumruimtes voor wetenschappelijk onderzoek en onderwijs.

Samenwerking

De omvang van het project, de combinatie van renovatie en nieuwbouw,

de hoogwaardige architectuur van drie (!) verschillende architecten en de technische specificaties maakten de bouw van FNWI tot een bijzondere uitdaging voor alle betrokken partijen. Een goede samenwerking was dan ook een voorwaarde voor het slagen van het project. De proactieve houding, de expertise en inbreng van zowel de opdrachtgever, opdrachtnemer, adviseurs en leveranciers leverde een belangrijke bijdrage aan het uiteindelijke resultaat.



Naam project:

Haagse Hogeschool Delft - Academie voor Technology

Locatie:

Den Haag

Samenwerkende partijen:

Opdrachtgever; Stichting HBO Haaglanden en Rijnstreek, Rijswijk
Aannemer; BVR Bouw Roosendaal.

Gebruiker;

Haagse Hogeschool - Academie voor Technology, Innovation & Society Delft

Overige partijen;

- Royal Haskoning Architecten
- DWA Installatie- en energieadvies
- DHV Bouw en Industrie
- Peutz, Zoetermeer.
- Alphaplan Adviseurs
- Kuijpers Installaties

Naam inzender organisatie:

Royal Haskoning Architecten

Omschrijving project:

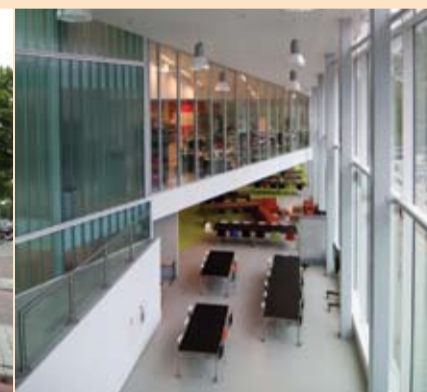
Voor de duurzame en flexibele huisvesting voor de Haagse Hogeschool is gekozen voor een locatie in de Delftse TU campus zodat een sterke samenwerking gerealiseerd kan worden tussen de technische opleidingen en het bedrijfsleven. Het is een gebouw dat zich open en transparant in zijn omgeving voegt, comfortabel voor student en medewerker. Opgebouwd uit een stelsel van pleinen en routes waardoor de verbindingen eenvoudig zijn en de mogelijkheden voor uitwisseling en communicatie maximaal.

De Haagse Hogeschool geeft in haar nieuwe onderwijsgebouw het aspect duurzaamheid nadrukkelijk vorm door de door haar gestelde hoge eisen aan duurzaamheid in relatie tot binnenmilieu, energiegebruik en materiaalgebruik.

Samenwerking

De belangrijkste reden dat de opdrachtgever de HHS en haar ontwerpteam erin is geslaagd het project tot zo'n goed einde te brengen, is dat aan de uitgangspunten consequent is vastgehouden en steeds in een goede dialoog met alle partijen is gewerkt.

Die uitgangspunten waren duurzaamheid, uitstraling, flexibiliteit en transparantie. De HHS slaagde erin een integraal ontwerpproces op gang te brengen en te houden, waarbij alle partijen op gelijkwaardige basis met elkaar overlegden en de architect Royal Haskoning Architecten zo nodig werd gevraagd de plannen aan te passen. Hierbij speelden installatieadviseur DWA, constructeur DHV en adviesbureau voor bouw fysica Peutz een belangrijke rol.





Naam project:

Woningbouw 't Leliepark

Locatie:

Gouda

Samenwerkende partijen:

- Woonpartners Midden Holland
- Gemeente Gouda
- Stichting Wijkteam Korte Akkeren
- Gemiva-SVG Groep
- Gemeente Gouda
- Provincie Zuid-Holland
- Heijmans Bouw B.V.
- Van Tilburg Ibelings von Behr architecten
- Van Hees tuin- en landschapsarchitectuur

Naam inzender organisatie:

van Tilburg Ibelings von Behr architecten



Omschrijving project:

Het project 't Leliepark omvat de sloop van 144 portiekwoningen uit 1950 zonder lift in de goedkope huur. De bouw- en woontechnische toekomstwaarde van deze woningen was laag. In plaats hiervan zijn 152 grotere woningen in de huur en koop teruggebouwd, waarbij mogelijkheden tot verdichting zijn benut. Het project bestaat uit een appartementengebouw, 19 grondgebonden eengezinswoningen en 3 woontorens oplopend in hoogte tot 40 meter en een totale

herinrichting van het openbaar gebied, waaronder het stratenpatroon. Het stedenbouwkundigplan en de woningen zijn ontworpen door Marc Ibelings van Van Tilburg Ibelings von Behr Architecten uit Rotterdam. De woningen zijn gebouwd door Heijmans Bouw Utrecht B.V.

Samenwerking

't Leliepark is een project dat mogelijk is gemaakt door de goede samenwerking tussen de gemeente, Woonpartners en de bewoners van Korte Akkeren.

De wijkontwikkeling staat of valt met de verstandhouding tussen deze drie partijen.

Bij de realisatie van dit project zijn ook de omwonenden nauw betrokken. Zo is er veelvuldig gesproken met de klankbordgroep, die door de omwonenden is opgericht. Er was bovendien regelmatig contact met het Wijkteam Korte Akkeren. Maar tevens de samenwerking tussen alle partijen betrokken in het ontwerp- en bouwproces, zoals de architect, constructeur, installatieadviseur en aannemer verliep vlekkeloos.



Naam project:

Starterswoningen

Locatie:

Koekange

Samenwerkende partijen:

- Gemeente De Wolden
- Woningcorporatie Woonconcept
- Adviesburo Smeets bv

Naam inzender organisatie:

Light House Club drenthe



Omschrijving project:

De Light House Club Drenthe heeft een prijsvraag uit geschreven voor 4de jaars MBO en 1ste jaars HBO bouwkunde studenten, studierend aan een College in het noorden van het land. De prijsvraag: Ontwerp een starterswoning op een gegeven locatie in het Drentse dorp Koekange.

Het doel van Light House Club Drenthe was om jonge potentiële bouwkundigen te betrekken bij een reeel bouwproces, vanaf het ontwerp tot en met de realisatie. Met een een ontwerp en bouwplan waarbij de betrokkenheid zo groot mogelijk was, en is, nl. bij hun eigen toekomstige woonwensen, binnen

de wettelijke regelgeving en fincieele kaders van deze groep jonge starters.

De inzending van een drietal MBO studenten van het Deltion College te Zwolle, onder de naam: 3-A Architecten heeft de prijsvraag gewonnen.

Samenwerking

De wil om deze starterswoningen met en voor de jonge, aspirant kopers/sters te bouwen was bijzonder groot. De deelname van alle betrokkenen was optimaal. Naast de leden van de Light House Club, het bouwbedrijf Koenen, Woonconcept, was ook de gemeente met een 2-tal ambtenaren vertegenwoordigd. Hetgeen tot gevolg had, dat alle 'problemen' in een vriendelijke, enthousiaste sfeer werden aangepakt en opgelost in de werkgroep. Met directe, korte lijnen naar de beslissende bestuurders (B&W De Wolden) en directies. (Koenen Bouw en Woonconcept).



Naam project:

Gemeentehuis Bronckhorst

Locatie:

Hengelo

Samenwerkende partijen:

Opdrachtgever: Gemeente Bronckhorst

Overige partijen

- Studio Jaap Drupsteen
- BAM Utiliteitsbouw, regio Arnhem
- ICS Adviseurs
- Alferink bv
- PRM Advies

Naam inzender organisatie:

Atelier PRO

Omschrijving project:

Voor de nieuwe gemeente Bronckhorst ontwierp atelier PRO een gemeentehuis dat de nieuwe bestuurlijke eenheid, na samenvoeging van vijf kleinere gemeenten, overtuigend en elegant symboliseert. Het omringende unieke Gelderse landschap bood inspiratie voor de architectonische kristallisatie van de vorm.

Op een puntvormig terrein tussen de Elderinkweg en een beekje nabij de doorgaande Rondweg langs het dorp Hengelo zijn twee licht naar buiten geknikte kantoorvleugels naast elkaar gelegd. De vleugels zijn ongelijk van hoogte en de daken lopen flauw hellend op. In het midden van de vleugels zijn aan de binnenzijden openingen aangebracht: één hoge voor de raadszaal en een lage voor de publieksbalies.

Samenwerking

In dit project hadden wij veel ambities en de opdrachtgever heeft dat keer op keer versterkt. En dan ook nog in een uiterst gespannen markt via een innovatieve wijze van aanbesteden. Onderdeel van de samenwerking was dat alles gezegd kon worden in combinatie met de afspraak dat bij twijfel de architect op de koffie komt. Dit heeft geresulteerd in een uiterst duurzaam project, de integratie van losse en vaste inrichting in het gebouw.

Naam project:

De Bussumse Watertoren

Locatie:

Bussum

Samenwerkende partijen:

- Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie (NIBE)
- VOCUS architecten bna
- Eindbelegger: Meeuwse Ten Hoopen
- Vastgoedadviseur: Sixpence BV
- Constructeur: Imd Raadgevende Ingenieurs
- Aannemer Watertoren: BWC Sustainable Development BV
- Aannemer Paviljoen: Hercuton Bouw
- Installateur: Terberg Systeemintegratie

Naam inzender organisatie:

VOCUS Architecten bna



Omschrijving project:

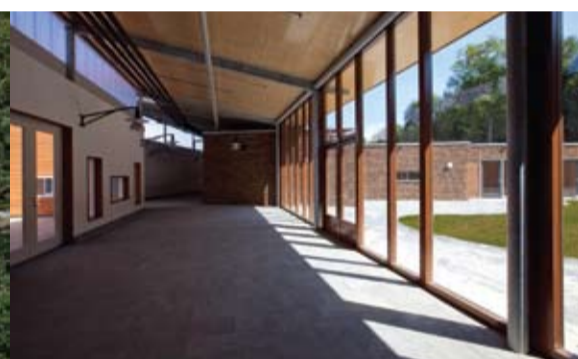
Het project omvat de renovatie van de oude Watertoren uit 1897 en daaraan gekoppeld een nieuw kantoorgebouw van in totaal circa 3500 m2 bruto vloeroppervlak. Het initiatief werd in 2004 genomen door prof. dr. Ir. Michiel Haas van het Nederlands Bouwinstituut voor Bouwbiologie en Ecologie (NIBE) en ir. Bob Custers van VOCUS architecten bna. Samen vormen zij het Bussums Watertoren Collectief (BWC) dat voor eigen rekening en risico heeft ontwikkeld. Tezamen met hun

vastgoedadviseur mr. Maarten Smits MRE van Sixpence en eindbelegger en afnemer van het complex Meeuwse Ten Hoopen (MTH) is het project tot een succes geworden.

Samenwerking

Het ontwikkelproces en de samenwerking tussen Haas en Custers startte in 2004. De samenwerking met MTH in 2008 en het feitelijke bouwproces startte in januari 2009. Middels een goed georganiseerd bouwproces werd zoveel mogelijk geprefabriceerd.

Bijzonder is de samenwerking met het Goois Natuurreservaat. Door middel van grondruil ligt het achterliggende paviljoen nu echt omgeven door bomen midden in het bos. Gedurende het gehele bouwproces heeft nauw overleg tussen opdrachtgever, opdrachtnemer, betrokken adviseurs en leveranciers bijgedragen aan het succesvol afronden van het project. Goed gedrag was cruciaal om tot succes te komen.



Naam project:

Verpleeghuis Boswijk

Locatie:

Dordrecht

Samenwerkende partijen:

- Opdrachtgever: Van Nijnselgroep
- Architect: EGM architecten
- Aannemer: B.V. Bouwbedrijf Hazenberg
- Installatie-adviseur: Sweegers en de Bruijn b.v.

Naam inzender organisatie:

EGM architecten

Omschrijving project:

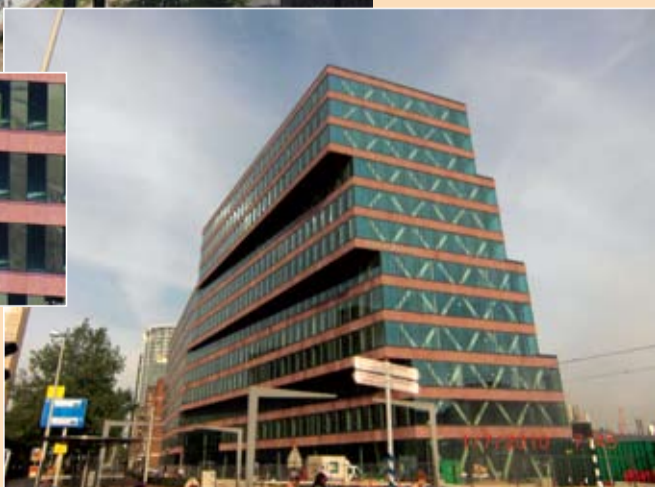
Ter vervanging van het sterk verouderde "Boswijk" (o.a. nog met 4-bedskamers) is in april 2009 gestart met de bouw van een totaal nieuw verpleeghuis dat in september 2010 is opgeleverd en plaats biedt aan 120 psychogeriatrische patiënten (bewoners), ouderen die aan een vorm van dementie lijden. Dementerenden reageren op prikkels van buitenaf. Daarom is in het ontwerp het geheel aan ruimtes en routes zorgvuldig geregisseerd, er is van binnenuit ontworpen. Doordat het volledige programma op de begane grond

is gesitueerd is er optimaal contact met de rustgevende groene omgeving van park en bos en hebben de bewoners de mogelijkheid om vanuit hun kamer de tuin in te gaan. Zo worden de 'natuurlijke' prikkels die bij het leven horen gestimuleerd.

Samenwerking

Vanaf de selectie in 2004 is door opdrachtgever en architect gezamenlijk opgetrokken. In opdracht van de Van Nijnselgroep zijn structuurplan, Voorlopig en Definitief ontwerp en bestek/bouwvoorbereiding vervaardigd.

Ten gevolge van een tegenvallend aanbestedingsresultaat is in goed overleg het plan aangepast. EGM heeft geen directie gevoerd, is echter wel tijdens de uitvoering breed betrokken geweest: controlewerk tekeningen, aanwezigheid bouwvergaderingen, esthetische controle, advieswerk interieur. Dit alles is in een uitstekende verstandhouding en met respect naar elkaar toe geschied, zodat de trots op het uiteindelijke resultaat door alle partijen gedeeld wordt.



Naam project:

Blaak 31

Locatie:

Rotterdam

Samenwerkende partijen:

- Provast
- KCAP
- BAM Utiliteitsbouw, Regio Den Haag

Naam inzender organisatie:

BAM Utiliteitsbouw bv

Omschrijving project:

Een engineering & build project van een kantoorgebouw van bijna 30.000 m2 in de binnenstad van Rotterdam. Het gebouw heeft een kenmerkende vorm met drie uitkragingen in de gevel van 3 meter. De vorm was het gevolg van de ligging van de metrobus en het bouwplan van de naastgelegen Markthal. Een eenlaagse ondergrondse parkeergarage was tegen de metrobus aan gesitueerd. Vanwege de tijdsdruk van het project – bouw in 20 maanden – is gekozen voor een contractvorm waarbij de uitwerking van bestek- en werktekeningen door de aannemer is gedaan. De adviseurs

uit de DO-fase, architect, constructeur en installatie-adviseur, traden op als controleurs namens de ontwikkelaar.

Samenwerking

De samenwerking tussen ontwikkelaar (opdrachtgever) en aannemer (opdrachtnemer) kan gekenmerkt worden als een met korte communicatielijnen en wederzijds vertrouwen en respect. Door de bouw- en directievergadering klein te houden, met alleen opdrachtgever en –nemer en waar nodig een co-maker of adviseur, konden beslissingen snel genomen worden. Hierdoor is het project in een zeer korte bouwtijd gerealiseerd. Met de gemeente is gezamenlijk overleg gevoerd over de inrichting, beveiliging en het gebruik van de omgeving. Daarnaast heeft opdrachtgever de publicitaire communicatie op zich genomen, en opdrachtnemer de directe communicatie met omwonenden. Hierdoor is het project zonder noemenswaardige overlast op en klachten van de omgeving gerealiseerd.

Naam project:

“ketenintegratie in de bouw”

Locatie:
Rotterdam Lombardijen

Samenwerkende partijen:

- Deloitte
- CPI TU Delft
- Janeck Janmaat Jurist

- Het Facilitair bureau
- Joke Vos Architecten
- Wulfraat Constructeur
- Willy Driessen Projectaccountant
- BBC

- Oranje Grondwerk
- Giesbers van der Graaf CV
- De Kraan Loodgieter
- Bemar MV-Installatie
- Elkor Electra

Naam inzender organisatie:
Dura Vermeer Bouw Rotterdam



Omschrijving project:
Dit mooie plan in Rotterdam Lombardijen bestaat uit twee fasen. Fase 1 (125 woningen) is in juli 2010 opgeleverd en de bouw van fase 2 (87 woningen) gaat in april 2010 starten. De ervaringen van fase 1 zijn geëvalueerd en worden toegepast in fase 2.

November 2010 start de bouw van de Landbouwbuurt fase 179 woningen in een woontoren. Dit project is de pilot van de BIM-implementatie. Het initiatief voor dit programma komt van Hans de Jonge verbonden aan de TU Delft en Jack van Veen destijds verbonden aan de UVA.

De scope van de samenwerking is van initiatief tot en met beheer en van nieuwbouw tot grootonderhoud- en renovatieprojecten. De keten wordt uitgebreid met verschillende partijen als Gemeente Rotterdam, Nutsbedrijven en diverse adviseurs en bouwspecialisten. De doelstellingen van de samenwerking worden ook meetbaar gemaakt, gemeten en de resultaten gemonitord en gepubliceerd door CPI. De publicatie is een verplichting die beide partijen zijn aangegaan in het contract.

Samenwerking
Com•wonen en Dura Vermeer Bouw Rotterdam werken dertig jaar samen in Rotterdam en leerden tot op heden onvoldoende van deze samenwerking. De bedrijven streven ernaar in de Bouw- en vastgoedwereld een verandering teweeg te brengen. Het welbekende vechtmiddel met als gevolg faalkosten en matige klanttevredenheid moet plaatsmaken voor een modern afgestemd proces met als voorspelbaar resultaat een goed en betaalbaar product en tevreden klanten en medewerkers.

Ingezonden projecten GWW



Naam project:

Kort Haarlem Gouda

Locatie:
Gouda

Samenwerkende partijen:

- Gemeente Gouda
- Aannemersbedrijf Gebr. Van Vliet
- Ballast Nedam Infra

Naam inzender organisatie:
Ballast Nedam Infra

Omschrijving project:
Het compleet vervangen van de oude betonnen riolering door een nieuw gescheiden stelsel van lichtgewicht PVC-leidingen in een vooroorlogse woonwijk. De oude betonnen riolering was gelegen aan de achterzijde van de woningen in de brandgangen. Het nieuwe stelsel bestaande uit een gescheiden hemelwater en vuilwaterriool is aangelegd in de woonstraten aan de voorzijde van de woningen. De afvoerleidingen van de woningen zelf zijn daarbij individueel vanuit de kruipruimte omgebouwd naar de voorzijde. De

werking van de hoofdriolering en de afvoer van de afzonderlijke woningen is daarbij continu gewaarborgd gebleven. Naast de riolering is nog een 3e systeem aangelegd voor het beheersen van het grondwater. Bij de aanleg van dit drainwaterstelsel, dat in verbinding staat met het oppervlaktewater is gebruik gemaakt van de oude riolering. De betonnen buizen zijn gereinigd en gevuld met (Hydro)korrels, en hebben daarmee een tweede leven gekregen door het aan te sluiten op het drainsysteem. Aansluitend is de bestrating in de woonwijk vervangen door nieuw bestratingmateriaal.

Samenwerking
De werkzaamheden vereiste een nauwe samenwerking met de opdrachtgever. Hierbij is van belang geweest dat we de gemeente zo veel mogelijk hebben ontzorgt. Door gebruik te maken van diverse communicatiemiddelen heeft

de aannemer het hoofdzakelijke contact onderhouden met de bewoners. De coördinatie van de ombouw van de woningen, de communicatie over de toegang, alsmede het aanspreekpunt zijn bij problemen (of praktische vragen), is een van de kernpunten geweest. Het is te danken aan de opdrachtgever (de gemeente), dat zij zich zo open heeft opgesteld en de aannemer de ruimte heeft geboden met deze benadering van de gezamenlijke klant (de burger). Het heeft geresulteerd in een vrij gemoedelijke werksfeer, waarin een ieder zich deelgenoot heeft gevoeld van het hetzelfde team met een zelfde doelstelling.

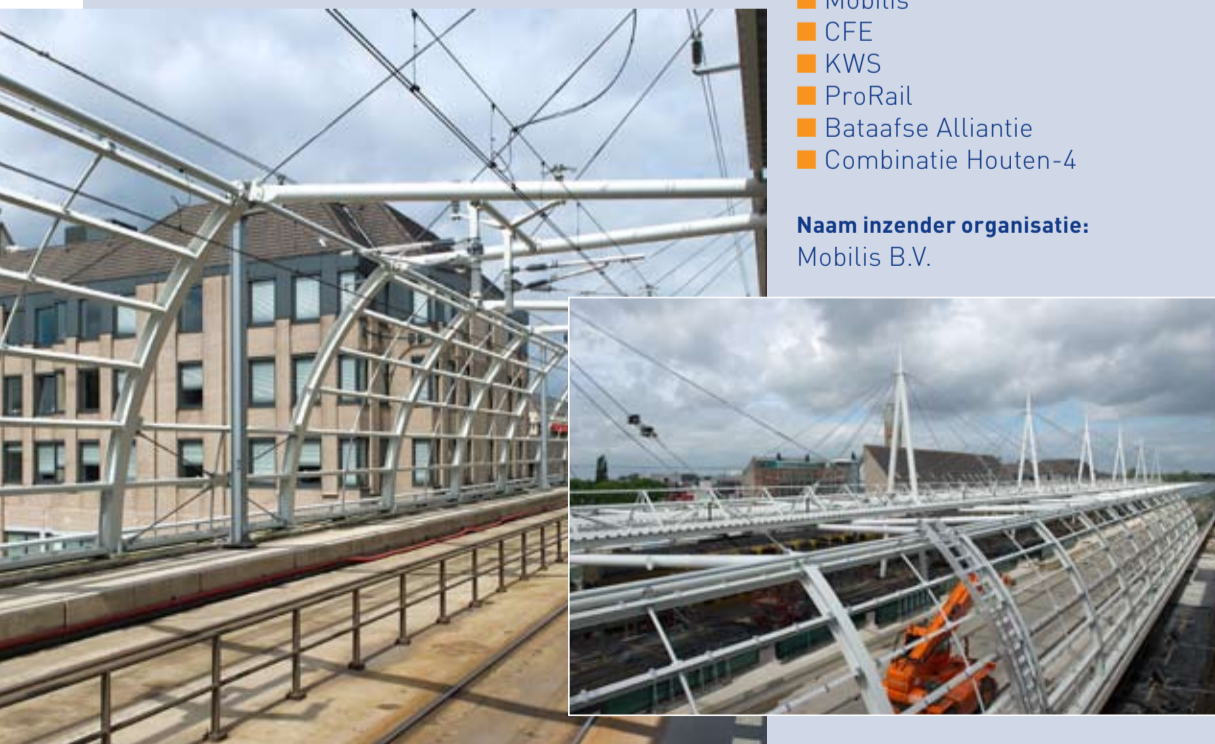
Naam project: **Locatie:**
Houten

Onderbouw 4-sporig

Samenwerkende partijen:

- Mobilis
- CFE
- KWS
- ProRail
- Bataafse Alliantie
- Combinatie Houten-4

Naam inzender organisatie:
Mobilis B.V.



Omschrijving project:
De Bataafse Alliantie heeft de onderbouw (baan en kunstwerken) voor de spoorverdubbeling in Houten gerealiseerd als onderdeel van het project Vleugel. Dit project zorgt voor de uitbreiding van de spoorinfra voor Randstadspoor, het hoogwaardig OV rond de stad Utrecht. Het werk beslaat ongeveer 6 km spoor, voornamelijk in stedelijke omgeving, en ca 10 kunstwerken. Daarnaast is het station Houten geheel vernieuwd en is een nieuwe Randstad-spoor-halte Castellum gebouwd. Het project bevatte de belangrijkste vervoersknoop van Houten. Het station met haar onderdoorgang verbindt per dag voor 10.000 reiziger het spoor en voor 15.000 fietsers/voetgangers de stadshelften. Voor beide geldt: de treinen moeten blijven rijden en de stad moet verbonden blijven. Op een postzegel van 50 bij 50 meter heeft dit zich afgespeeld, daar waar ook 2 viaducten voor de nieuwe halte gebouwd zijn.

Samenwerking
De samenwerking heeft zich vanaf de start ontwikkeld tot hecht team dat elkaar vertrouwd, zeer gefaciliteerd door de alliantievorm die maakt dat de belangen gelijkgericht zijn. Niet alleen is de onderbouw op tijd, ruim binnen budget, kwalitatief goed, met beperkte overlast en veilig afgesloten, ook heerste er een prettige werksfeer van bouw bureau tot bouwput waar de Raden van Bestuur graag kwamen. De aannemer, Combinatie Houten-4, en ProRail hebben de onderbouw in alliantievorm uitgevoerd. De daartoe opgerichte Bataafse Alliantie VOF heeft het D&C ontwerp gemaakt en risicodragend de uitvoering begeleidt als gemandateerd opdrachtgever van ProRail. De Combinatie Houten-4 heeft het werk onder UAV 89 uitgevoerd.





Naam project:

Samen zorgen voor minder CO2

Locatie:
N.V.T.

Samenwerkende partijen:

- Arcadis
- BAM Rail
- Dura Vermeer
- Heijmans
- Imtech Infra
- KWS Infra
- Movares
- Strukton Rail
- Volkerrail

De certificerende instellingen:

- Det Norske Veritas Certification B.V.
- KEMA Emission Verification Services B.V.
- KIWA Nederland B.V.
- Lloyd's Register Nederland B.V.

Overig:

- Klimaatbureau en Stichting Natuur en Milieu
- VROM
- Rijkswaterstaat

Naam inzender organisatie:

Pro Rail Omschrijving project:

Onder de vlag "Samen zorgen voor minder CO2" hebben ProRail en een groot aantal van haar leveranciers de CO2-prestatieladder geïmplementeerd. Dit heeft in de bouwwereld een proces van CO2-bewustzijn en CO2-reductie op gang gebracht. De CO2-prestatieladder kan, nog geen jaar na introductie, een groot succes worden genoemd. Inmiddels hebben meer dan 70 bedrijven (en hun dochterbedrijven) een CO2-bewust Certificaat behaald. Dat betekent dat deze bedrijven stappen hebben gezet op het gebied van CO2-bewustzijn en CO2-reductie. Kennisdeling en samenwerking zijn

daarbij sleutelwoorden. Sinds de lancering van de ladder werken ProRail, haar opdrachtnemers, maatschappelijke organisaties, overheid en andere potentiële opdrachtgevers samen aan de doorontwikkeling van de ladder. De kern van de CO2-prestatieladder is: hoe meer een bedrijf zich inspant om CO2 te reduceren, hoe meer kans op gunning.

Samenwerking

Het motto van de CO2-prestatieladder is 'Samen zorgen voor minder CO2'. Samenwerken is dus de kern. Door de handen ineen te slaan kunnen ProRail en bedrijven in de bouwsector meer CO2-reductie realiseren dan ze los van elkaar hadden kunnen bereiken. En tegen lagere kosten. ProRail heeft de sector hiertoe een prikkel gegeven in de vorm van een bonuspercentage bij aanbestedingen. Eén plus één is hier dan ook drie.

Naam project:

Reconstructie A12 Zoetermeer – Gouda A12

Locatie:

Zuid-Holland

Samenwerkende partijen:

- Diverse Ballast Nedam
- Imtech Infra
- ProRail
- Provincie Zuid-Holland
- Gemeente Zoetermeer
- Gemeente Lansingerland
- Gemeente Zuidplas
- Gemeente Waddinxveen
- Hoogheemraadschap

Naam inzender organisatie:

Ballast Nedam Infra B.V.



Omschrijving project:

Het project behelst de engineering en realisatie van de reconstructie en realisatie van de reconstructie van rijksweg A12 inclusief aanleg van spitsstroken over 11,5 km lengte. Tevens de aanpassing van de bestaande aansluiting Bleiswijk, waarbij de N209 in de eindsituatie de spoorlijn Utrecht – Den Haag en rijksweg A12 bovenlangs kruist. Ook de aanleg van een nieuwe aansluiting Zevenhuizen /

Waddinxveen waarbij de nieuwe N219 in de eindsituatie de spoorlijn Utrecht – Den Haag en rijksweg A12 bovenlangs kruist. Verder de aanpassingen in de Verkeersmanagementcentrale ZuidwestNederland en bijkomende werken in de omliggende gemeenten.

Samenwerking

In (relatief) korte tijd zijn in samenspraak met opdrachtgever grondwerken,

asfaltwerken, het bouwen van totaal 41 kunstwerken en het totaal aan verkeersmanagementsystemen op en in de omgeving van de in gebruik zijnde verkeersader rijksweg A12 uitgevoerd. De totale keten van ontwerp tot realisatie is hierbij doorlopen, een zeer intensief proces, waarbij het succes staat of valt met de samenwerking en het commitment tussen de partijen.

Het realiseren van een dergelijk groot project binnen een relatief korte tijd kon alleen succesvol zijn omdat er sprake was van een goede samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Er was oog en begrip voor elkaars knelpunten en risico's en er werd in klankbord overleggen ondersteuning gegeven aan het oplossen en beperken van knelpunten en risico's.

Naam project:

Herinrichting Koemarkt



Locatie:

Purmerend

Samenwerkende partijen:

- Sturm
- Veekens
- MTD

Naam inzender organisatie:

Sturm BV

Omschrijving project:

Het project betreft de herinrichting van de Koemarkt. Dit is een historisch plein uit de middeleeuwen waar vee werd verhandeld. De activiteiten bestonden uit;



Het opnemen van verhardingen, leidingen, kabels, straatverlichting en meubilair. Het uitvoeren van grondwerk, sanering, maken van funderingen, rioleringen, kabels, straatverlichting, verhardingen, straatmeubilair, aanbrengen van historische veehekken, maken van een fontein enz.

Samenwerking

Vanaf het begin is er een open en transparante dialoog met de opdrachtgever geweest. Het was voor het eerst dat opdrachtgever en opdrachtnemer met deze aanbestedingsvorm te maken hadden. Het was voor beide partijen een eerste keer werken met een geïntegreerd contract. Beide partijen communiceerde helder en open met elkaar over de ontstane uitdagingen (die we tijdens het project tegenkwamen). Door deze open sfeer binnen de projectorganisatie werden deze problemen kort en krachtig aangepakt. Ook was bij beide partijen helder wie waar verantwoordelijk voor was. Hier was tijdens het project weinig tot geen discussie over. Ook dit zorgde voor een snelle aanpak.

Naam project:

OV SAAL



Locatie:
Schiphol, Amsterdam, Almere, Lelystad

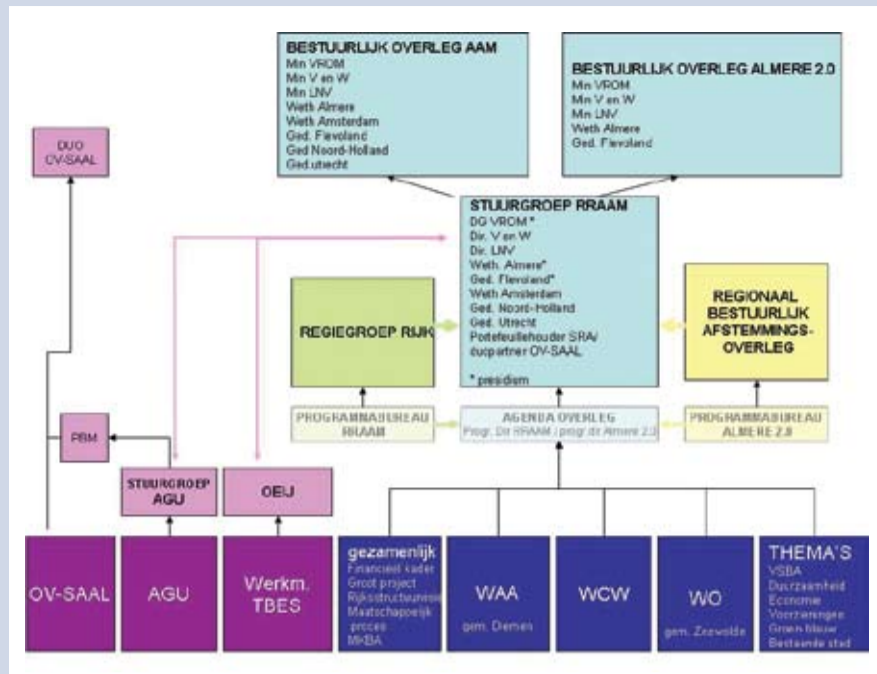
Samenwerkende partijen:
Voor het Westcontract is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met
 ■ de Combinatie Nieuwe Meer Sporen (CNMS),
 ■ een bouwcombinatie van de VolkerWessels-bedrijven Van Hattum en Blankevoort en VolkerRail.

Voor de realisatie van het Oostcontract, ALLZO (Alliantie Zuidtak Oost), is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen:
 ■ ProRail en BAM Combinatie Amstelspoor v.o.f. (kortweg BCA),
 ■ een combinatie van BAM Civiel en BAM Rail.

Naam inzender organisatie:
ProRail

Omschrijving project:
OV SAAL staat voor spooruitbreiding Schiphol, Amsterdam, Almere, Lelystad. Dit project wordt gerealiseerd om de toename van het treinverkeer als gevolg van de groei van Almere en openstelling van de Hanzelijn (eind 2012) te kunnen opvangen. Voor de zuidtak van OV SAAL (Hoofddorp-Diemen) is in mei 2010 een Tracébesluit vastgesteld. De zuidtak van OV SAAL is onderverdeeld in een westelijk en oostelijk deel. OV SAAL Zuidtak West bevat de spooruitbreiding vanaf Riekerpolder aansluiting tot aan het station Amsterdam Zuid WTC. Het oostelijk contract bevat de spooruitbreiding tussen Amsterdam Zuid WTC en Duivendrecht.

Samenwerking
Voor de realisatie van de zuidtak van OV SAAL (Hoofddorp Diemen), onderverdeeld in een westelijk en oostelijk deel, zijn op 17 september 2010 twee alliantiecontracten ondertekend. Deze twee alliantiecontracten zijn uniek omdat het de eerste keer is dat er rechtstreeks (in één keer) is



aanbesteed. Door de alliantiecontracten worden de krachten van opdrachtgever en opdrachtnemer gebundeld waarbij het doel van alle partijen is om het project zodanig te realiseren dat het project binnen budget, op tijd, in overeenstemming met kwaliteits- en

veiligheidseisen, geschillen vrij en met zo min mogelijk hinder voor de omgeving wordt gerealiseerd. Daarnaast zorgt deze bijzondere samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer ervoor dat er eenduidige communicatie naar de omgeving plaatsvindt.



Naam project:

Tijdwinst met Asfalt op de A200



Locatie:
Haarlem

Samenwerkende partijen:
 ■ Gemeente Haarlem
 ■ Dura Vermeer Infrastructuur B.V.

Naam inzender organisatie:
Dura Vermeer Infrastructuur B.V. Midden West

Omschrijving project:
Kwaliteit, betrouwbaarheid en duurzaamheid. De eisen waren duidelijk voor het omleggingsproject A200, dat in de winter en het voorjaar van 2010 is uitgevoerd. Daarbij waren er drie mijlpalen vastgesteld waarbinnen het werk gerealiseerd moest worden. Deze mijlpalen werden echter door vorst en een Bloemencorso doorkruist, waardoor aannemer Dura Vermeer Infrastructuur BV Midden West in overleg met de Gemeente Haarlem besloten tijdswinst te boeken door een andere aanpak van het werk. Het bestek schreef voor, dat de voorlopige parallelweg uitgevoerd moest worden in straatwerk.

Op advies van Dura Vermeer is dit gewijzigd in asfalt, waardoor een tijdswinst van ruim 1 week op dit onderdeel werd geboekt. Daarnaast heeft Dura Vermeer aangegeven door slim en doordacht te plannen de werkzaamheden in 1 weekend te kunnen uitvoeren in plaats van de geplande 2 weekenden.

Samenwerking
Door de perfecte samenwerking en kennis van beide organisaties is de uitvoeringstijd aanzienlijk verkort waardoor de omgeving minder overlast heeft ondervonden van de werkzaamheden. De open en transparante communicatie heeft geleid tot een wederzijds begrip van elkaars belangen. Hiermee werd de vraag achter de vraag inzichtelijk met als gevolg dat elk eigen belang een gedeeld belang werd. Zo werd de voorgeschreven stalen barriër op advies van Dura Vermeer uitgevoerd in een betonnen barriër hierdoor werd de uitwisselbaarheid vergroot en de veiligheid voor de weggebruiker gewaarborgd.

Naam project:

Sanering Oostergasfabrieksterrein

Locatie:
Amsterdam

Samenwerkende partijen:
 ■ Heijmans Infra Techniek
 ■ AT Osborne
 ■ Gemeente Amsterdam, Projectbureau Bodem

Naam inzender organisatie:
Heijmans Infra Techniek



Omschrijving project:
In het gebied Oosterpoort in Amsterdam lieten bedrijfsactiviteiten uit het verleden hun sporen na in de grond. De restproducten van de gasproductie door de Oostergasfabriek bleven op het bedrijfsterrein waardoor het terrein verontreinigd is met vluchtige aromaten en PAK. De cyanideverontreiniging is beperkt gebleven.

Aanleiding om de bodemverontreiniging aan te pakken was de herontwikkeling van dit gebied tot een nieuwe stadswijk met winkelgebied, culturele, onderwijs- en sportvoorzieningen.

Samenwerking
In de eerste 2 fasen van het project



(A en B) is gekozen voor een UAV-contract. Er ontstonden enkele problemen gedurende de uitvoering: er werden diverse proces verbalen opgemaakt, de werkelijke verontreinigingsituatie week af van het aangenomen werk, heel veel veranderingen bleken noodzakelijk, project lag voortdurend stil door emissies, problemen met verzekeringsdekking, lastige relatie met projectorganisatie herontwikkeling, contractanten liepen voortdurend te mopperen, omwonenden waren het zat en dienden een petitie in, het werk werd opgeschort.

Er werd een groot beroep gedaan op de flexibiliteit aan beide kanten. Al deze problemen gaven aanleiding om na te denken of en zo, hoe het anders kan.

M.a.w. hoe kunnen partijen anders met elkaar omgaan. Er zijn toen keuzes gemaakt:
 - expliciet is gekozen voor 'redelijkheid en billijkheid' in onderlinge relatie en verwachtingspatroon
 - er is op verzoek van Heijmans gekozen voor een 6-hoek overleg waarbij OG-adviseur-ON voortaan tezamen de projectvoortgang bespreken
 - er is nagedacht over fase C en de wijze van contractering.
 - er zijn twee alliantiedeskundigen (van AT Osborne en Heijmans) erbij gehaald om advies te geven over de inhoud van het alliantiecontract.

Over de samenwerking tussen OG en ON in dit project is door de Stichting Kennisontwikkeling Kennisoverdracht Bodem een brochure uitgebracht: 'Bouwen in Vertrouwen, sanering oostergasfabriek Amsterdam, de ontstaansgeschiedenis van een alliantie'. (Te downloaden via website Heijmans Infra Techniek-projecten)